

MOLLUSKEN IN DE BIJVANGSTEN VAN OOSTENDSE VISSERS.

R. VANWALLEGHEM

Gedurende meer dan tien jaar hadden wij de gelegenheid bijvangsten te controleren op het voorkomen van mollusken. Onderstaande lijsten fungeren dan ook als een résumé van aantekeningen die in deze periode genomen werden.

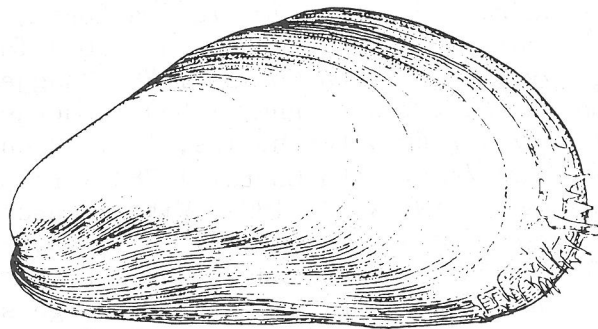
Bewust hebben wij echter geen visgronden vermeld. Vele soorten worden immers op tal van plaatsen gevangen, en voor zeldzamere, maar onopvallende species kunnen de vissers na een twintigtal zeedagen meestal geen precieze localiteit meer opgeven. Bovendien is het ook duidelijk dat onze lijsten een zeer onvolledig beeld geven van de molluskenfauna die voorkomt in de gebieden door onze vissersvloot bewerkt. Daar de maaswijdte van de netten meestal groot is (soms meer dan 15 cm) worden kleine soorten zelden aangebracht. Zulk materiaal werd dan meestal bekomen vanuit stenen, ex-pisces, van tussen Hydrozoakolonies, enz. . Ook zijn de visserijmethodes niet altijd even gunstig voor het naar boven brengen van bodemorganismen. In recente jaren heeft de steeds grotere jacht op pelagische vissoorten (spanvisserij, opheffing verbod haringvangst,...) de bijvangst van mollusken drastisch verminderd. Wij zijn er van overtuigd dat met andere vangtechnieken nog heel wat soorten zouden bekomen worden.

Teneinde toch wat overzichtelijker te werken verdeelden we onze waarnemingen over drie types van visserij, nl. de kustvisserij, de visserij op het Kanaal en de Ierse Zee en de (uitstervende) visserij op IJsland.

Op enkele uitzonderingen na volgden we de nomenclatuur van Nord-sieck (1968, 1969, 1972). Daar deze ook de diepwatersoorten behandelt, is het mogelijk alle soorten die we vermelden bij één auteur terug te vinden.

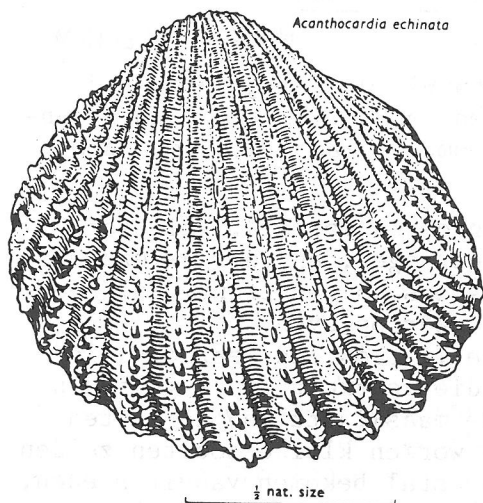
I. DE KUSTVISSERIJ

Bij dit type van visserij werden veel courante littorale soorten aangetroffen. Nochtans vonden we ook soorten waarvan het voorkomen in onze kustwateren eer-

NAT. SIZE

Modiolus modiolus

der een verrassing is. Laten we nogmaals benadrukken dat het hier de inventarisatie van bijvangst betreft. Uit de literatuur weten we dat nog heel wat meer soorten in dit gebied voorkomen. Zowel oudere auteurs (Gilson, 1900) als recente (Kerckhof, 1980) vermelden heel wat species die we tot nu toe nooit hebben aangetroffen. Bij hun onderzoek werd echter gebruik gemaakt van speciale vang-apparatuur.

Mogen we hierbij ook Eddy Eneman, promotor-gids van het Zeeaquarium te Oostende, bedanken voor het ter beschikking stellen van zijn waarnemingen.

Bivalvia

- Modiolus modiolus* (Linné, 1758) Paardemossel
- Mytilus edulis* (Linné, 1758) Mossel
- Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819 Krombekmossel
- Aequipecten opercularis* (Linné, 1758) Wijde mantel
- Heteranomia squamula* (Linné, 1758) Schilferige dekschelp
- Ostrea edulis* Linné, 1758 Oester
- Arctica islandica* (Linné, 1767) Noordkromp
- Cerastoderma edule* (Linné, 1767) Kokkel
- Acanthocardia echinata* (Linné, 1758) Gedoornde hartschelp
- Mercenaria mercenaria* (Linné, 1758)
- Chamelea gallina striatula* (Da Costa, 1778) Venusschelp
- Venerupis pullastra* (Montagu, 1803) Tapijtschelp
- Donax vittatus* (Da Costa, 1778) Zaagje
- Macoma balthica* (Linné, 1758) Nonnetje
- Fabulina fabula* (Gronovius, 1781) Rechtsgestreepte platschelp
- Angulus tenuis* (Da Costa, 1778) Tere platschelp
- Abra alba* (W. Wood, 1802) Witte dunschaal
- * *Scrobicularia plana* (Da Costa, 1778) Platte slijkgaper
- Mactra corallina* (Linné, 1758) Grote strandschelp
- Spisula solida* (Linné, 1758) Stevige strandschelp
- Spisula elliptica* (Brown, 1827) Ovale strandschelp

- Spisula subtruncata* (Da Costa, 1778) Halfgeknotte strandschelp
Lutraria angustior Philippi, 1844 Otterschelp
Phaxas pellucidus (Pennant, 1777) Sabelschede
***Ensis siliqua* (Linné, 1758) Tafelmesheft
***Ensis arcuatus* (Jeffreys, 1869) Grote zwaardschede
Hiatella rugosa (Pennant, 1777) Rotsboorder
Mya truncata Linné, 1758 Afgeknotte gaper
* *Arenomya arenaria* (Linné, 1758) Strandgaper

* alleen losse kleppen

**Daar het onderscheid tussen *E. siliqua*/minor en *E. arcuatus*/*ensis*/*phaxoides* niet altijd duidelijk was, is het mogelijk dat ook andere *Ensis*-soorten gevangen werden.

Gastropoda

- * *Epitonium clathrus* (Linné, 1758) Wenteltrap
Crepidula fornicata (Linné, 1758) Muiltje
Lunatia catena (Da Costa, 1778) Gewone tepelhoren
* *Lunatia nitida* f. *alderi* (Forbes, 1838) Glanzige tepelhoren
Buccinum undatum Linné, 1758 Wulk

*alleen dood aangetroffen (vnl. met heremietkreeften)

Cephalopoda

- Alloteuthis subulata* (Lamarck, 1798) Dwergpijlinktvis
Loligo vulgaris Lamarck, 1798 Pijlinktvis
Sepia officinalis Linné, 1758 Gewone zeekat
Sepiolo atlantica D'Orbigny, 1839 Dwerginktvis

Daar over deze groep weinig nota's werden genomen, is het zeer waarschijnlijk dat andere soorten werden over het hoofd gezien.

wordt vervolgd

Frère Orbanstraat 59
8400 Oostende